

# Hrozí nám éra „pouhých uživatelů“ a ne vývojářů? Varování z konference Právo a vzdělávání

2.6.2026 - Adam Pluhař | Technická univerzita v Liberci

**Česko stojí před zásadním zlomem. Pokud neobnovíme zájem mladých lidí o technické obory, můžeme přijít o svou historickou konkurenční výhodu v průmyslu, inovacích i bezpečnosti. Na konferenci „Právo a vzdělávání“, pořádané Ekonomickým deníkem a Českou justicí na půdě Technické univerzity v Liberci, zazněla ostrá varování, ale také návrhy, jak nepříznivý trend zvrátit. Přinášíme zkrácenou verzi článku z Ekonomického deníku.**

Jedním z debatujících byl proděkan Fakulty strojní Technické univerzity v Liberci Michal Petrů. V diskusi pojmenoval hlubší příčiny problému – od proměny vztahu mladých lidí k technologiím přes absenci dlouhodobých výzkumných priorit až po nedostatečnou motivaci už na základních školách.

Debata ukázala i širší bezpečnostní dopady, které podle zástupců armády už nelze přehlížet.

*„V současné době je problém, že nastal boom toho, kdy se z lidí stávají uživatelé technologií, nikoliv vývojáři,“* pojmenoval problém Michal Petrů. Podle něj je technologie dnes vnímána jako samozřejmost, kterou si stačí koupit, a mizí tak přirozená potřeba porozumět její podstatě. *„Studenti mají na náročnost studia jednoduchou odpověď: ‚To, co má fungovat, nám funguje, proč bych se tedy trápil s technikou a něco inovoval?‘,“* doplnil docent Petrů s tím, že tato pasivita přímo ohrožuje schopnost země vytvářet vlastní inovace.

Tento trend navíc prohlubuje roztržičnost českého výzkumu. Michal Petrů upozorňuje na to, že univerzitám dnes často chybí dlouhodobé vize a koordinace. Místo toho, aby výzkumné týmy pracovaly na jasně definovaných prioritách, soutěží v roztržitém grantovém systému, což znemožňuje průlomové výsledky využitelné v průmyslu.

Proděkan Petrů zároveň připomněl, že Česká republika měla historicky silnou technickou identitu. *„Česká republika, Československo a Češi vždycky měli silné DNA na technicky zaměřené oblasti a dávaly odborníky celému světu.“* Podle Michala Petrů však dnes země od tohoto modelu ustupuje, což postupně oslabuje její dlouhodobou konkurenceschopnost v globálním měřítku.

Na jeho slova navázal ředitel Sekce komunikačních a informačních systémů Ministerstva obrany ČR, brigádní generál Petr Šnajdárek. Podle něj se problém technického vzdělávání už netýká jen akademické sféry.

*„Pokud konzumujeme, nevyvíjíme, nerozumíme technologiím, tak nejsme schopni držet ekonomický progres ani implementaci bezpečnostních technologií,“* zaznělo na konferenci.

Docent Petrů připomněl úspěch libereckého nanotechnologického výzkumu a patentu elektrostatického zvlákňování. Právě ten vedl ke vzniku strojů NanoSpider určeného pro průmyslovou výrobu nanovláken a netkaných textilií, které nacházejí využití při filtraci vody a vzduchu, v medicíně nebo při řešení environmentálních a energetických výzev. *„Vzniká i něco, co dokáže udělat velký boom nejen v České republice,“* uvedl Michal Petrů.

Zároveň ale upozornil na to, že výzkum měl tehdy jasnější směr a dlouhodobější vizi. Naproti tomu

dnes univerzity soupeří o granty, avšak často chybí koordinace. Podle něj to vede k roztržitosti. Vědecké týmy sice pracují na řadě projektů, často jim ale chybí návaznost, která by je dovedla k „inovativním technologickým výsledkům, které lze okamžitě nasadit do průmyslu či nových produktů“.

Na něj navázal vedoucí Katedry energetických zařízení Fakulty strojní Technické univerzity v Liberci Radek Škoda, jaderný inženýr se zkušenostmi ze Spojených států. Jako příklad uvedl fungování společnosti Samsung. *„Podívejte se na Samsung. Když se tam vyvíjejí mobilní telefony, tak tam je několik týmů, třeba až deset. A při jejich vývoji soupeří. První se vyrobí mobil, který byl nejlepší. S poslední skupinou se rozloučí. No a těch osm, co je mezi, tak tam se například ukáže, že jeden z telefonů měl nejlepší wi-fi ovládání, další měl nejlepší nejlepší displej. Z toho se poučí a posunou se dál.“*

## Jihokorejský versus evropský přístup

Jihokorejský přístup podle profesora Škody ostře kontrastuje s českým a evropským prostředím, kde se neúspěch často vnímá negativně. Pokud chce Evropa zůstat technologicky konkurenceschopná, musí podle něj vytvořit prostor pro experimentování. *„Když chci vyzkoušet něco nového, tak logicky mi osm z deseti věcí nevyjde, protože zkouším něco nového. Tam není šance, že zvednu 10 nových výzev a všech 10 mi vyjde.“*

Jak profesor Škoda, tak docent Petrů se shodují na tom, že klíč k nápravě neleží až na půdě univerzit. Zájem o techniku se rodí mnohem dříve, v rodinách i na základních školách. Příběh šestiletého školáka, který na konferenci s přehledem popsal princip Wankelova motoru, je pro ně důkazem, že pokud se u dětí podnítl přirozená zvědavost, technika je dokáže fascinovat. Pokud však systém výuky bude matematiku a fyziku nadále demonizovat, ztratíme generaci inženýrů, bez kterých česká ekonomika svou pozici v globálním měřítku neudrží.

Více naleznete v článku Ekonomického deníku

ad

<https://tuni.tul.cz/a/hrozi-nam-era-pouhych-uzivatelu-a-ne-vyvojaru-varovani-z-konference-pravo-a-vzdelavani-168729.html>